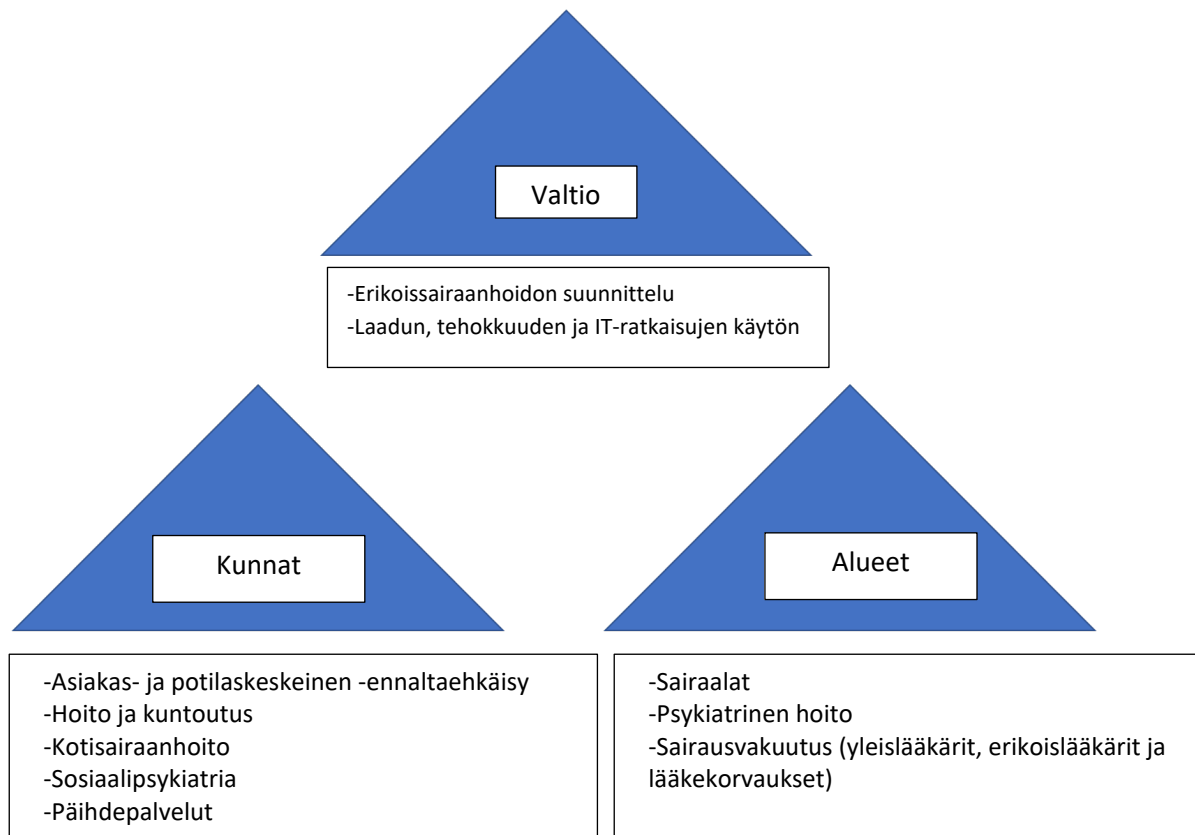

Tanskan maaraportti

Terveydenhuollon järjestäminen

Vastuu terveyspalvelujen järjestämisestä jakautuu Tanskassa kolmelle poliittiselle taholle: valtiolle, alueille ja kunnille. Alueet vastaavat erikoissairaanhoidosta, yleislääkäripalveluista ja psykiatrisesta hoidosta. Kuntien vastuulle kuuluvat ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, kotisairaanhoido, sosiaalipsykiatrian palvelut sekä vanhustenhuolto. Valtio on puolestaan yleisvastuussa erikoissairaanhoidon suunnittelusta ja terveydenhuollon laadun, tehokkuuden jne. valvonnasta. Vastuunjako havainnollistetaan kaaviossa 1.

Kaavio 1. Tanskan terveydenhuoltojärjestelmän rakenne

Hoiva-avustajien ja lähihoitajien työtehtävät

Seuraavassa kuvataan hoiva-avustajien ja lähihoitajien työtehtäviä.

Hoiva-avustaja

Hoiva-avustaja (social- og sundhedshjælper) avustaa hoidon, hoivan ja käytännön avun tarpeessa olevia asiakkaita. Hoiva-avustaja pyrkii yhteistyössä asiakkaan kanssa tukemaan asiakkaan toimintakykyä ja sujuvoittamaan tämän arkea. Työn keskiössä ovat hyvän hoitosuhteen luominen ja jatkuvuuden, luottamuksen ja läsnäolon turvaaminen. Hoiva-avustajat työskentelevät useimmiten kotihoidossa, päivä- ja toimintakeskuksissa tai hoivakodeissa.

Tyypillisiä työtehtäviä:

- hoidon, hoivan ja käytännön avun tarjoaminen jatkuvassa hoitosuhteessa
- asiakkaan toimintakyvyn tukeminen kuntouttavalla otteella
- arjen sujuvoittaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa
- siivoamisessa, pyykkihuollossa, ruokailussa, liikunnassa, henkilökohtaisessa hygieniassa ja muissa arjen toiminnoissa avustaminen.

Esimerkkejä sairaanhoidollisista tehtävistä:

- lääkkeiden jakelu ja lääkkeen ottamisessa avustaminen
- verenpaineen mittaaminen
- nesteytyksen kirjaaminen
- tukisukkien käytössä avustaminen.

Lähihoitaja

Lähihoitajan (social- og sundhedsassistent) työtehtäviin kuuluvat esimerkiksi sairauksien varhainen havaitseminen, terveyden edistäminen, sairauksien ennaltaehkäisy sekä hoidon ja hoivan tarjoaminen. Työssä korostuu asiakkaan toimintakyvyn tukeminen. Lähihoitajat työskentelevät tyypillisesti sairaaloissa, psykiatrian palveluissa, hoivakodeissa, kotihoidossa tai fyysisesti ja/tai psyykkisesti vammaisten asumisyksiköissä.

Tyypillisiä työtehtäviä:

- sairaanhoidon tarjoaminen asiakkaille ja potilaille
- asiakkaan elämänhallinnan tukeminen sairauden tai hoidon yhteydessä
- terveyden edistäminen, sairauksien ennaltaehkäisy ja sairauksien uusimisen ehkäiseminen
- sairauksien seulonta ja varhainen havaitseminen
- toimenpiteiden koordinointi ja yhteistyö muiden ammattiryhmien kanssa
- hyvinvointiteknologian käyttöönotto.

Esimerkkejä sairaanhoidollisista tehtävistä:

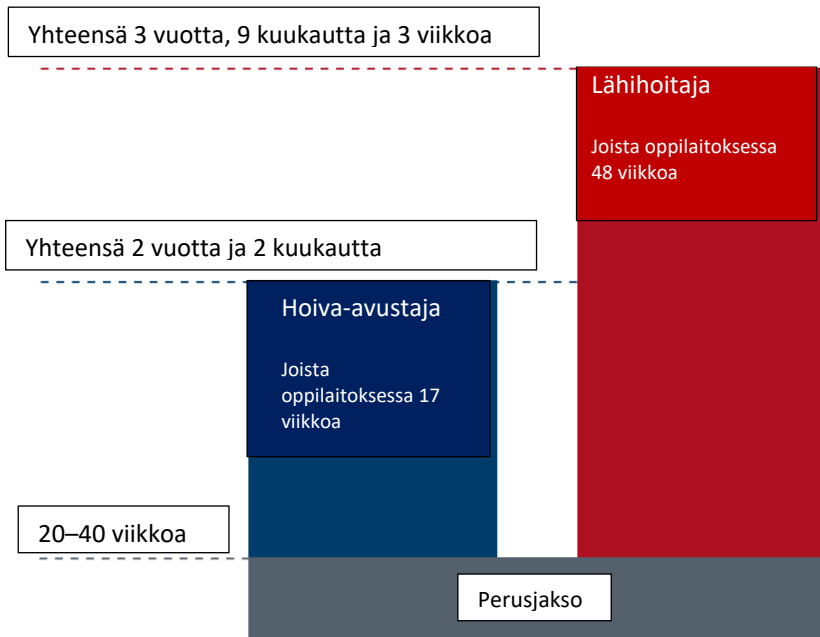
- asiakkaiden ja potilaiden opastaminen terveyteen ja sairauteen liittyvissä kysymyksissä
- lääkehoidon toteuttaminen ja pistosten antaminen
- haavanhoito
- mittausten tekeminen ja nestetasapainon ja ravitsemustilan tarkkailu.

Hoiva-avustajien ja lähihoitajien koulutus

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutusta on uudistettu perinpohjaisesti, jotta se olisi linjassa terveydenhuollon kehityksen kanssa ja tuottaisi riittävästi pätevää työvoimaa sen tarpeisiin.

Lähihoitajakoulutusta tarjottiin aiemmin jatkokoulutuksena hoiva-avustajakoulutuksen suorittaneille, mutta vuodesta 2017 alkaen se on ollut itsenäinen koulutus. Koulutuksen rakenne selviää kaaviosta 2.

Kaavio 2. Hoiva-avustajakoulutuksen ja lähihoitajakoulutuksen rakenne

Hoiva-avustaja

Hoiva-avustajakoulutus koostuu perusjaksosta ja varsinaisista opinnoista, ja koulutus on yhdistelmä oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimista ja työpaikoilla suoritettavaa harjoittelua. Koulutus kestää 2 vuotta ja 2 kuukautta, mutta aiemmin suoritettujen opintojen ja työkokemuksen voidaan hyväksilukea, mikä lyhentää koulutuksen kestoa.

Hoiva-avustajaopiskelijoita opetetaan työskentelemään kuntouttavalla otteella ja tukemaan asiakkaan arjen sujumista parhaalla mahdollisella tavalla. Opiskelijat oppivat avustamaan asiakasta siivoamisessa, pyykinhuollossa, ruokailussa, liikunnassa, henkilökohtaisessa hygieniassa ja muissa arjen askareissa. Koulutuksessa keskitytään myös hyvinvointiteknologian ja digitaalisten apuvälineiden hyödyntämiseen sekä terveiden elämäntapojen ja yksinäisyyden torjunnan merkitykseen sairauksien ennaltaehkäisyssä ja terveyden edistämiseksi. Opintoihin sisältyy myös asiakkaan tilan tarkkailu ja muutoksista raportointi sekä yhteistyö muistisairaiden ja heidän omaistensa kanssa.

Hoiva-avustajakoulutuksen suorittanut voi hakeutua muistisairauksien, ravitsemuksen, hyvinvointiteknologian ja kuntoutusalan täydennyskoulutukseen. Hoiva-avustajaopinnot voidaan myös lukea osaksi lähihoitajatutkintoa.

Lähihoitaja

Lähihoitajat ovat vuodesta 2008 alkaen olleet laillistettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä, jotka hoitavat itsenäisesti etupäässä terveydenhuoltolain piiriin kuuluvia tehtäviä.

Koulutus kestää kaikkiaan 3 vuotta, 9 kuukautta ja 3 viikkoa, mutta aiemmin suoritettujen opintojen ja työkokemuksen voidaan hyväksilukea, mikä lyhentää koulutuksen kestoa.

Opiskelijat oppivat tekemään sairaanhoitotehtäviä ja opastamaan usein haastavassa elämäntilanteessa olevia asiakkaita ja potilaita terveyteen ja sairauteen liittyvissä kysymyksissä. Koulutuksen lähtökohtana on kuntouttava ote ja asiakkaan toimintakyvyn ja elämänhallinnan tukeminen sairauksien ja niiden hoidon yhteydessä. Opintoihin sisältyy esimerkiksi lääkehoitoa, haavanhoitoa ja nesteytyksen ja ravitsemuksen seuranta. Lisäksi opiskelijat perehtyvät hyvinvointiteknologisiin ratkaisuihin ja oppivat vastaamaan kokonaisvaltaisen hoitotyön koordinoinnista eri ammattiryhmien ja sektoreiden kesken.

Lähihoitajakoulutuksen suorittaneille on tarjolla palliatiivisen hoidon, muistisairauksien hoidon, psykiatrisen hoidon, haavanhoidon ja johtamisen täydennyskoulutusta. Lähihoitaja voi myös jatkaa opintojaan ja kouluttautua sairaanhoitajaksi, kätilöksi, sosiaalityöntekijäksi tai fysio- ja toimintaterapeutiksi.